

Vejledning i indberetning til TOTEX- benchmarking (drikkevand)

Februar 2018



KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Forsyningssekretariatet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Vejledningen er udarbejdet af Forsyningssekretariatet

Februar 2018

Indhold

Kapitel 1	
Indledning.....	5
1.1 Indledning.....	5
1.2 Indberetning i VandData.....	5
1.3 Screeningsmetode.....	5
1.4 Hvad er nyt i år	6
1.5 Vejledningens struktur	6
Kapitel 2	
OPEX-indberetning.....	7
2.1 Costdriveren Boringer	7
2.2 Costdriveren Vandværker	9
2.3 Costdriveren Trykforøgerstationer	13
2.4 Costdriveren Rentvandsledninger og Stik.....	16
2.5 Costdriveren Målere og Kunder	18
Kapitel 3	
CAPEX-indberetning	19
3.1 Produktionsanlæg – Boringer.....	19
3.2 Produktionsanlæg – Råvandsstationer	20
3.3 Produktionsanlæg – Råvandsledninger efter zonekategori	20
3.4 Produktionsanlæg – Vandværk	21
3.5 Produktionsanlæg – Bygninger	23
3.6 Produktionsanlæg – Andre	23
3.7 Distributionsanlæg – Ledningsnet efter zonekategori	24
3.8 Distributionsanlæg – Ventiler	25
3.9 Distributionsanlæg – Pumpestationer, bygværker og bassiner	25
3.10 Distributionsanlæg – Andre.....	26
3.11 Fællesfunktionsanlæg – Andre.....	26
3.12 Øvrige aktiver.....	27
Kapitel 4	
Indberetning af investeringer og faktiske driftsomkostninger	28
4.1 Investeringsregnskab.....	28
4.2 Faktiske driftsomkostninger.....	29
Kapitel 5	
Vejledning til ansøgning om særlige forhold.....	30
5.1 Hvad er et særligt forhold?	30
5.2 Formelle krav til godkendelse af et særligt forhold	30
5.3 Hvordan ansøges om særlige forhold for drifts- og anlægsomkostninger?.....	31
5.4 Hvordan dokumenteres rammebetingelsen og meromkostningerne?	32

5.5	Særligt om udskiftning af aktiver før tid grundet infrastrukturomlægning.....	32
5.6	Betydning for tidligere godkendte og afviste særlige forhold.....	32
5.7	Eksempler på særlige forhold.....	33

Kapitel 1

Indledning

1.1 Indledning

Denne vejledning vedrører drikkevandsselskabers indberetning af benchmarkingdata i 2018 til TOTEX-benchmarkingmodellen til brug for de økonomiske rammer for 2019-2020.

Formålet med vejledningen er at sikre klarhed for det enkelte selskab om, hvordan de enkelte costdrivere og underliggende forhold skal opgøres i forbindelse med indberetningen til benchmarking for 2019-2020. Endvidere fremgår det af vejledningen, hvordan investeringer skal indberettes og hvordan de faktiske driftsomkostninger bliver beregnet.

1.2 Indberetning i VandData

Indberetning foregår via indberetningssystemet VandData. Vejledning til VandData findes her: [VandData-vejledning](#).

I indberetningen af benchmarkingdata i forbindelse med de økonomiske rammer for 2017-2018 sammenlignede VandData automatisk jeres indberetning med data fra året før. Da vi har gennemført en revision af OPEX-benchmarkingmodellen, der har ændret i opgørelsen af de underliggende forhold, kan vi ikke lave denne sammenligning i VandData i år.

Investeringer taget i drift i 2017 skal indberettes i VandData i indberetningen til de økonomiske rammer, men da investeringerne skal bruges til benchmarkingen fremgår det af denne vejledning hvad der skal indberettes.

Årets faktiske driftsomkostninger (FADO) fremgår i VandData (fane M) og er beregnet på baggrund af jeres indberetningen til økonomiske rammer.

I skal bruge følgende til indberetningen:

- » Jeres indberetningsskema til CAPEX, som I kan hente på vores hjemmeside. Se nærmere herom i kapitel 3
- » Jeres investeringsregnskab
- » Eventuelt jeres ansøgning om særlige forhold fra sidste indberetning.

1.3 Screeningsmetode

Efter VandData lukker for indberetninger den 15. april 2018, foretager vi en grundig kvalitets sikring af de indberettede data. Det har en høj prioritet, at data, der ligger til grund for benchmarkingmodellen, er af så høj kvalitet som muligt.

Helt konkret vil vi sammenligne indberettede data med tidligere års indberetninger og lede efter store afvigelser imellem de to. Selskaber, der har store afvigelser i deres indberetninger, vil blive bedt om at redegøre for disse. Hvis ikke selskaber redegør for afvigelsen, vil vi skønne hvilket niveau disse selskaber skal indgå med i benchmarkingmodellen.

1.4 Hvad er nyt i år

Der blev sidste år udarbejdet en revideret OPEX-model. Revisionen førte til, at vi har ændret de underliggende forhold for costdriverne Vandværker og Trykforøgerstationer. Costdriveren Ledninger og Stik var tidligere to forskellige costdrivere, men de er nu slået sammen til én fælles costdriver. Det medfører, at indberetningen til OPEX er en anelse anderledes end forrige års indberetninger. Vejledningen tager udgangspunkt i den vejledning, vi offentliggjorde i forbindelse med indsamling af data til udarbejdelse af den reviderede OPEX-model, og kan findes her: [Costdriver-vejledning](#).

Derudover har vi som en del af CAPEX-indberetningen indført et afsnit om øvrige aktiver, som ikke indgik i forrige års indberetning. Formålet med dette er at tage bedre hånd om anlægsomkostninger, der ikke bliver kompenseret for i benchmarkingmodellen.

I modsætning til forrige år skal aktiver, der er leaset eller lejet, også indberettes i CAPEX-arket på lige fod med aktiver, der er ejet.

1.5 Vejledningens struktur

Vejledningen er opdelt i fem kapitler. Kapitel 1 indeholder generel information om indberetning til benchmarking. Kapitel 2 er vejledning til OPEX-indberetning af costdrivere og underliggende forhold. Kapitel 3 er vejledning til CAPEX-indberetning. Kapitel 4 er vejledning til indberetning af omkostninger vedrørende investeringer og FADO. Kapitel 5 er vejledning til ansøgning om særlige forhold.

Kapitel 2

OPEX-indberetning

Indberetning af data i forhold til driften er ændret i forhold til forrige år som følge af revideringen af OPEX-benchmarkingmodellen. Ændringerne vedrører både costdrivere og underliggende forhold.

Costdriveren Ledninger og Stik var tidligere to forskellige costdrivere, men de er nu slået sammen til én fælles costdriver. Derudover er der kommet en ny costdriver til, som er General Administration. Omkostninger til generel administration bliver beregnet ud fra selskabernes debiterede vandmængde. Indberetningen af den debiterede vandmængde sker i indberetningen til de økonomiske rammer, og vejledningen til indberetningen af den debiterede vandmængde står derfor beskrevet i Vejledning til indberetning til de økonomiske rammer.

De underliggende forhold til costdriverne Vandværker og Trykforøgerstationer er desuden ændret.

Derudover er størrelsen af samtlige omkostningsækvivalenter blevet opdateret, så de repræsenterer omkostningsniveauet i 2015.

I det følgende er en nærmere definition af de overordnede costdrivere og de underliggende forhold.

2.1 Costdriveren Boringer

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren boringer.

Tabel 2.1 Beskrivelse af costdriveren Boringer

Beskrivelse og definition	Boringer er den enhed, som løfter råvand fra undergrunden og op til vandværket.
Afgrænsning	Start: Ved grundvandet Slut: Punktet før råvandet føres ind på vandværket
Særligt om costdriveren	Råvandsledninger er en del af costdriveren boringer.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren Boringer.

Tabel 2.2 Oversigt over underliggende forhold til Boringer

	Antal	Årlig oppumpet vandmængde (m ³)
Indvindings- og afværgeboringer	XX stk.	XX m ³
Råvandsledninger	XX km.	

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren boringer ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.3 Underliggende forhold og definitioner til Boringer

Underliggende forhold	Definition
Antal aktive indvindings- og afværgeboringer	Indvindingsboringer etableret for at pumpe råvand ind på vandværket. Afværgeboringer etableret for at oppumpe forurenede grundvand
Oppumpet vandmængde	Den samlede årlige oppumpede vandmængde (m ³) fra både afværgeboringer og indvindingsboringer
Råvandsledninger	Kilometer råvandsledning

2.1.1 Eksempel på opgørelse af de underliggende forhold til Boringer

Et vandselskab har otte boringer fordelt på seks indvindingsboringer og to afværgeboringer. Selskabet oppumper årligt 400.500 m³ råvand fra de otte boringer. Heraf oppumpes 400.000 m³ fra indvindingsboringerne og 500 m³ fra afværgeboringerne. Selskabet har 5,3 km råvandsledning som fører råvandet fra boringerne op til vandværket.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **8** boringer
- » **400.500** m³ oppumpet vand
- » **5,3** km råvandsledning

2.2 Costdriveren Vandværker

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren Vandværker.

I denne costdriver, er der sket en ændring af de underliggende forhold i forhold til forrige års indberetning til benchmarking. Det drejer sig om den avancerede vandbehandling regulering af pH, som er blevet udskilt fra anden avanceret vandbehandling.

Tabel 2.4 Beskrivelse af costdriveren Vandværker

Beskrivelse og definition	Vandværker er den enhed, som behandler råvand til drikkevandskvalitet. Inkluderer også vandtårne og højdebeholdere uanset placering på ledningsnettet
Afgrænsning	Start: Punktet hvor råvand føres ind på vandværket Slut: Punktet efter behandlet vand føres ud af vandværket – vandværkets udpumpningsanlæg medtages her
Særligt om costdriveren	Hvert vandværk skal opgøres separat. Hvis et selskab foretager to eller flere vandbehandlingstyper på ét vandværk, skal hver vandbehandlingstype med den tilhørende udpumpede vandmængde indberettes hver for sig. Selskabet kan eventuelt anvende en fordelingsnøgle til dette. I praksis opgøres et vandværk med to vandbehandlingstyper, som hvis det var to separate vandværker. Ved avanceret vandbehandling skal selskabet angive den specifikke behandlingsmetode under feltet "Behandling ved type 3". Såfremt der udføres en avanceret vandbehandlingstype som ikke fremgår af nedenstående liste, skal selskabet kontakte Forsyningssekretariatet for korrekt håndtering af dette.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren Vandværker.

Tabel 2.5 Oversigt over underliggende forhold til Vandværker

	Vandbehandlingstype	Behandling ved type 3	Udpumpet egenproduceret vandmængde m ³
Vandværk 1	Type (1, 2, 3, regulering af pH)	Angiv behandling	m ³
Vandværk 2	Type (1, 2, 3, regulering af pH)	Angiv behandling	m ³
Vandværk 3	Type (1, 2, 3, regulering af pH)	Angiv behandling	m ³
Vandværk 4	Type (1, 2, 3, regulering af pH)	Angiv behandling	m ³
...

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren Vandværker ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.6 Underliggende forhold og definitioner til Vandværker

Underliggende forhold	Definition
Antal vandværker	Antal aktive vandværker
Vandbehandlingstyper	<p><u>Type 1</u>: Ingen vandbehandling, hvor råvandet pumpes direkte fra boringen og ud til forbrugerne.</p> <p><u>Type 2</u>: Almindelig vandbehandling med beluftning og én eller to pumper til enten enkelt- eller dobbeltfiltrering.</p> <p><u>Type 3</u>: Avanceret vandbehandling. Typer fremgår af nedenstående liste. Selskabet skal angive, hvilken form for avanceret vandbehandling, der foretages.</p> <p>Type 3: (Udtømmende liste) UV-behandling Aktivt kul Kemisk iltning Ozon-behandling Membranfiltrering Blødgøring Ion-bytning</p> <p><u>Regulering af pH</u>: Vand behandlet med regulering af pH.</p>
Udpumpet egenproduceret vandmængde	<p>Den årlige udpumpede egenproducerede vandmængde for hvert vandværk.</p> <p>Obs: Køb af eksternt behandlet vand, som leveres/udpumpes til eget distributionsnet skal ikke medtages.</p>

2.2.1 Uddybende forklaring af avanceret vandbehandling

Hvis selskabet foretager avanceret vandbehandling, skal den specifikke vandbehandlingstype angives. Det skyldes, at der kan være stor forskel på driftsomkostningerne til forskellige vandbehandlingstyper.

Hvis vandbehandlingen er regulering af vandets pH-værdi, skal det indberettes særskilt.

Hvis en avanceret vandbehandling ikke kan sammenlignes med de andre, må den håndteres på anden vis i benchmarkingen, fx som et særligt forhold.

2.2.2 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til Vandværker

Et vandselskab har tre vandværker. På det første vandværk foretages en almindelig vandbehandling med beluftning og enkeltfiltrering, på det andet vandværk foretages en avanceret vandbehandling med aktivt kul, og på det tredje vandværk foretages to vandbehandlingstyper i hver sin linje. Den første behandlingstype er almindelig vandbehandling med beluftning og dobbeltfiltrering og den anden vandbehandlingstype er behandling med regulering af Ph.

Det første vandværk har en årlig udpumpet vandmængde på 50.000 m³, det andet vandværk har en årlig udpumpet vandmængde på 200.000 m³, og det tredje vandværk har en udpumpet vandmængde på årlig 150.000 m³, hvoraf den udpumpede vandmængde på den første linje er 50.000 m³ og den udpumpede vandmængde på den anden linje er 100.000 m³.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **4** vandværker, som følgende:
 - » **Vandværk 1** med vandbehandlingstype **2** og en årlig udpumpet vandmængde på **50.000 m³**
 - » **Vandværk 2** med vandbehandlingstype **3** med **aktivt kul** og en årlig udpumpet vandmængde på **200.000 m³**
 - » **Vandværk 3** med vandbehandlingstype **2** og en årlig udpumpet vandmængde på **50.000 m³**
 - » **Vandværk 4** med vandbehandlingstype **regulering af pH** og en årlig udpumpet vandmængde på **100.000 m³**

Bemærk, at da der på det tredje vandværk foretages to vandbehandlingstyper i hver sin linje, skal dette vandværk indberettes som to vandværk – ét vandværk for hver vandbehandlingstype.

2.3 Costdriveren Trykforøgerstationer

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren trykforøgerstationer.

I denne costdriver er der sket en ændring af de underliggende forhold i forhold til forrige års indberetning til benchmarking. Det drejer sig om, at flere af kapacitetsintervallerne er slået sammen i den nye model. Derudover er trykreduktionsstationer nu en del af de underliggende forhold til denne costdriver.

Tabel 2.7 Beskrivelse af costdriveren Trykforøgerstationer

Beskrivelse og Definition	Trykændring af vand i ledningsnettet.
Afgrænsning	Punkter på ledningsnettet, der ændrer trykket
Særligt om costdriveren	<p>Trykforøgerstationer, som pumper vandet direkte op i vandtårne eller højdebeholdere, skal indberettes under trykforøgerstationer.</p> <p>En trykforøgerstation kan indeholde flere trykforøgere.</p> <p>Udpumpningsanlægget på vandværkerne skal ikke indberettes under trykforøgerstationer. Udpumpningsanlægget er en del af costdriveren vandværker.</p> <p>Pumper på vandværket, som pumper vandet rundt til de forskellige behandlingsprocesser på vandværket, skal ikke indberettes under trykforøgerstationer. Disse trykforøgere/pumper er en del af costdriveren vandværker.</p> <p>En eventuel reservetrykforøger i en trykforøgerstation skal ikke medregnes i trykforøgerstationens maksimale kapacitet. Ligeledes skal den ikke medregnes i summen af de maksimale kapaciteter. Det skyldes, at en reservetrykforøger formodes at have en marginal betydning for driftsomkostningerne til hele stationen.</p> <p>En reservetrykforøger er defineret som en trykforøger, som ikke er i drift under spidsbelastning. Når en reservetrykforøger er installeret, kører de to trykforøgere normalt hver halvdelen af tiden – alternerende drift. Her skal kun den ene trykforøger indberettes, hvis begge trykforøgere kan klare spidsbelastningen.</p> <p>Trykreduktionsstationer skal ikke indberettes som en trykforøgerstation. Selskaber med trykreduktionsstationer skal i stedet indberette antallet af trykreduktionsstationer.</p> <p>Udvekslingsstationer skal indberettes som en trykforøgerstation og en trykreduktionsstation. Selskabet skal indberette den maksimale kapacitet på trykforøgeren på udvekslingsstationen, som om det var en trykforøgerstation. Derudover skal hver udvekslingsstation også indberettes som en trykreduktionsstation. Se eksemplet nedenfor.</p>

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren trykforøgerstationer.

Tabel 2.8 Oversigt over underliggende forhold til Trykforøgerstationer

Trykreduktionsstationer og intervaller af den maksimale kapacitet på trykforøgerstationen	Antal trykforøgerstationer	Samlet kapacitet af trykforøgerstationerne i hvert interval
Trykreduktionsstationer	XX stk.	
0-100 m³/t	XX stk.	XX m ³ /t
101-400 m³/t	XX stk.	XX m ³ /t
Over 400 m³/t	XX stk.	XX m ³ /t

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren trykforøgerstationer ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.9 Underliggende forhold og definitioner til Trykforøgerstationer

Underliggende forhold	Definition
Antal trykforøgerstationer	Antal aktive trykforøgerstationer
Den maksimale kapacitet på trykforøgerstationen	<p>Kapaciteten på en trykforøgerstation opgøres som summen af alle trykforøgenes maksimale kapacitet på den enkelte station <u>fratrullet</u> kapaciteten på en eventuel reservetrykforøger på stationen.</p> <p>Den maksimale kapacitet af en trykforøger: Trykforøgers maksimale kapacitet som fremgår af trykforøgers datablad.</p> <p>Den maksimale kapacitet skal indberettes indenfor intervallerne:</p> <ul style="list-style-type: none"> » 0-100 m³/t » 101-400 m³/t » Over 400 m³/t
Summen af de maksimale kapaciteter indenfor intervallet	Summen af trykforøgerstationernes maksimale kapaciteter indenfor de angivne intervaller
Antal trykreduktionsstationer	Antal aktive trykreduktionsstationer

2.3.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til Trykforøgertationer

Et vandselskab har tre trykforøgerstationer, en trykreduktionsstation og en udvekslingsstation. Den første trykforøgerstation består af en trykforøger med en maksimal kapacitet på 60 m³/t, den anden trykforøgerstation består af tre trykforøgere med hver en maksimal kapacitet på 40 m³/t, og den tredje trykforøgerstation består af seks trykforøgere, hvoraf tre har en maksimal kapacitet på 80 m³/t og tre har en maksimal kapacitet på 90 m³/t. Samlet set er den maksimale kapacitet på hver af de tre trykforøgerstationer hhv. 60 m³/t, 120 m³/t (40+40+40) og 510 m³/t (80+80+80+90+90+90). Derudover skal der indberettes to trykreduktionsstationer (en trykreduktionsstation og en udvekslingsstation) under antallet af trykforøgerstationer i intervallet 0-100 m³/t samt den maksimale kapacitet af trykforøgeren på udvekslingsstationen (25 m³/t).

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **3** trykforøgerstationer/trykreduktionsstationer med en maksimal kapacitet mellem 0-100 m³/t og en samlet kapacitet på **85** m³/t (60+25)
- » **1** trykforøgerstation med en maksimal kapacitet mellem 101-400 m³/t og en samlet kapacitet på **120** m³/t
- » **1** trykforøgerstation med en maksimal kapacitet over 400 m³/t og en samlet kapacitet på **510** m³/t

2.4 Costdriveren Rentvandsledninger og Stik

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren rentvandsledninger og stik.

Tabel 2.10 Beskrivelse af costdriveren Rentvandsledninger og Stik

Beskrivelse og definition	Ledninger og stikledninger transporterer rent drikkevand fra vandværk til forbruger. Ledninger indebærer rentvandsledninger og antal stik.
Afgrænsning	Start: Ved ledningsnettets start ved vandværk Slut: Ved ledningsnettets ende ved skel ved forbruger
Særligt om costdriveren	Længden af stikledningen skal ikke medregnes i antal kilometer ledning. Det er kun antallet af stik, der skal opgøres. Denne opdeling er valgt, fordi mange selskaber ikke kender længden af stikledningen. Det er vurderet, at datakvaliteten vil blive bedst med antal kilometer ledning og antal stik. Vær opmærksom på, at zoneinddelingen fortsætter som hidtil med land-, by-, city- og indre-city-zoner. Ledninger og stik beliggende i sommerhusområde skal indberettes i landzonen.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren rentvandsledninger og stik.

Tabel 2.11 Oversigt over underliggende forhold til Rentvandsledninger og Stik

	Kilometer rentvandsledning	Antal stik
Landzone	XX km	XX stk.
Byzone	XX km	XX stk.
Cityzone	XX km	XX stk.
Indre-cityzone	XX km	XX stk.

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren rentvandsledninger og stik ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.12 Underliggende forhold og definitioner til Rentvandsledninger og Stik

Underliggende forhold	Definition
Kilometer rentvandsledninger	Kilometer rentvandsledninger eksklusiv stikledning - fordelt på nedenstående zoner
Antal stik	Antal stik fordelt på nedenstående zoner
Landzone	Områder defineret som landzone i kommuneplanen. Områder defineret som sommerhusområde efter kommuneplanen indgår i landzonen i indberetningen til den totaløkonomiske benchmarking. Sommerhusområde er som oftest et sammenhængende ferieboligområde uden ret til helårsbeboelse og erhvervsudøvelse
Byzone	Områder defineret som byzone i kommuneplanen
Cityzone	Områder som er defineret som by efter kommuneplanen, og med mere end 10.000 indbyggere i byzonen. Yderligere skal området opdeles i kvadratceller (områder af 100 × 100 meter) hvor følgende er gældende: Kvadratcellen skal have mindst 50 indbyggere eller, kvadratcellen skal bestå af mere end 75 pct. byerhverv.
Indre cityzone	Områder som opfylder kriteriet under city, og hvor der er mere end 100.000 indbyggere, og hvor kvadratcellen er: <ul style="list-style-type: none"> » gågader » ensrettede veje » defineret som fredet eller bevaringsværdigt område

2.4.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til Rentvandsledninger og Stik

Et vandselskab har 200 km rentvandsledning og 10.000 stik. Selskabet forsyner landzone, sommerhusområde, byzone og cityzone. Selskabets rentvandsledning og stik er fordelt på de fire zoner med hhv. 25 km ledning og 50 stik i landzone, 30 km ledning og 500 stik i sommerhusområde, 100 km ledning og 5.000 stik i byzone samt 45 km ledning og 4.450 stik i cityzone.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **55** km rentvandsledning og **550** stik i landzone
- » **100** km rentvandsledning og **5.000** stik i byzone
- » **45** km rentvandsledning og **4.450** stik i cityzone

2.5 Costdriveren Målere og Kunder

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren Målere og Kunder.

Tabel 2.13 Beskrivelse af costdriveren Målere og Kunder

Beskrivelse og definition	Målere og kunder omfatter selskabets kunderelaterede aktiviteter
Afgrænsning	Selve vandmålerne
Særligt om costdriveren	Vandmålere uanset årligt forbrug skal indberettes

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren målere og kunder.

Tabel 2.14 Oversigt over underliggende forhold til Målere og Kunder

Antal vandmålere	XX stk.
-------------------------	---------

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren Målere og Kunder ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.15 Underliggende forhold og definitioner til Målere og Kunder

Underliggende forhold	Definition
Antal målere	Opgøres ud fra det antal af registrerede målere, som forsynings-selskabet fremsender afregninger på

2.5.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til Målere og Kunder

Et vandselskab har 10.000 vandmålere.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **10.000** vandmålere

Kapitel 3

CAPEX-indberetning

I skal indberette alle de fysiske aktiver, som I ejer eller lejer pr. 31/12 2017 opdelt efter POLKA-kategorier. Oplysningerne skal indberettes i de individuelt tilpassede indberetningsark, som findes på vores hjemmeside. I modsætning til forrige år skal aktiver, der er leaset eller lejet også indberettes på lige fod med aktiver, der er ejet.

På vores hjemmeside kan I finde et CAPEX-ark med jeres oplysninger fra forrige års indberetning. Vi vil bede jer om at hente det og bruge det til jeres CAPEX-indberetning. I arket er der ligeledes en kolonne med overskriften "Afvigelse", der udregner den procentvise afvigelse mellem forrige års og dette års indberetning. Hvis cellen ud for en kategori bliver rød efter, at I har indtastet jeres mængder i indberetningen, vil vi bede jer om at skrive en redegørelse i bemærkningsfeltet om årsagen til afvigelsen. Dette vil lette sagsbehandlingen af jeres indberetning efterfølgende.

Når indberetningsskemaet er udfyldt, skal det vedhæftes i jeres benchmarkingindberetning i VandData under fanen "CAPEX".

Indberetningsskemaet er opdelt i fire faner, som også anvendes i POLKA-kataloget:

- » Produktionsanlæg
- » Distributionsanlæg
- » Fællesfunktionsanlæg
- » Øvrige aktiver.

I de følgende afsnit er vist udsnit af indberetningsskemaet fra den pågældende fane. Først beskrives aktivet, hvilken enhed aktivet skal indberettes i, standardlevetiden for aktivet og dernæst forklares, hvad der skal indberettes.

I skal indtaste i kolonnen med overskriften "2017". Efter denne kolonne er afsat en kolonne til bemærkninger, hvor I kan angive yderligere forklaring til jeres indtastning, hvis I finder det nødvendigt.

3.1 Produktionsanlæg - Boringer

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Boringer. I denne kategori skal indtastes det samlede dybdemeter boringsdybder. Hvis der f.eks. er 3 boringer a 60 meter, indføres tallet 180.

OBS! Boringer er inklusiv afværge- og pejleboringer samt observationsboringer.

Figur 3.1 Boringer

Boringer	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Boring (inkl. etablering, forerør, filter og prøvepumpning)	dybde meter	30	Indtast samlet boringsdybder.

3.2 Produktionsanlæg – Råvandsstationer

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Råvandsstationer.

Figur 3.2 Råvandsstationer

Råvandsstationer	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Råvandsstation komplet montering og boringshus/tørbrønd	stk.	30	Indtast samlet antal bestykkede boringer, som selskabet ejer.
Instrumenter (flowmåler+tryk transducer+alamer)	stk.	10	Indtast antal boringer med udvidet instrumentering, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 1	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 2	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 3	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 4	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 5	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 6	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 7	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 8	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 9	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 10	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Erstatninger (OBS ingen øst-tillæg eller øvrige tillæg)	stk.	30	Indtast antal boringer hvor der er udbetalt erstatning, som selskabet ejer.
Hegn	stk.	15	Indtast antal boringer hvor der er etableret hegn omkring, som selskabet ejer.
Elanlæg	boring	20	Indtast antal boringer hvor der er etableret elanlæg, som selskabet ejer.
SRO anlæg	boring	10	Indtast antal boringer hvor der er etableret SRO-anlæg, som selskabet ejer.

3.3 Produktionsanlæg – Råvandsledninger efter zonekategori

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Råvandsledninger. Råvandsledninger er i indberetningsskemaet inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definition af zonekategorier – se afsnit 2.4 og tabel 2.12.

Figur 3.3 Råvandsledninger

Råvandsledninger	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø110 mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø110 mm, som selskabet ejer
Ø110 mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. Ø 110mm < Ledningsnet ≤ Ø250 mm, som selskabet ejer
Ø 250 mm < Ledningsnet ≤ Ø 500mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. Ø 250mm < Ledningsnet ≤ Ø500 mm, som selskabet ejer
Ledningsnet > Ø 500 mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. > Ø500 mm, som selskabet ejer

3.4 Produktionsanlæg – Vandværk

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Vandværker.

OBS! Såfremt selskabet har behandlingsanlæg på det samme vandværk, skal volumen/kapacitet eller kW lægges sammen for alle behandlingsanlæggene på det vandværk og kun indberettes under ét vandværk.

Figur 3.4 Vandværk

Vandværk	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Beluftsanlæg, iltningstrappe, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftsanlæg, iltningstrappe, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftsanlæg, ika-beluftning, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast ika-belufferens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftsanlæg, ika-beluftning, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftsanlæg, bundbeluftning, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast bundbeluftningens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftsanlæg, bundbeluftning, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast bundbeluftningens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftsanlæg, rislebakke, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast rislebakkens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftsanlæg, rislebakke, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast rislebakkens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftsanlæg, kompressorbeluftning	m ³ /h	25	Indtast kompressoranlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftsanlæg, ren ilt	m ³ /h	25	Indtast iltninganlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Behandlingsanlæg, kalk anlæg	m ³ /h	25	Indtast kalkdoseringsanlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer

Figur 3.4 Vandværk (fortsat)

Vandværk	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Behandlingsanlæg, luddosering	m ³ /h	25	Indtast luddoseringsanlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Filteranlæg, åbne filtre, enkelt filtrering, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast det åbne enkeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Filteranlæg, åbne filtre, enkelt filtrering, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast det åbne enkeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Filteranlæg, åbne filtre, dobbelt filtrering, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast det åbne dobbeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Filteranlæg, åbne filtre, dobbelt filtrering, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast det åbne dobbeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Filteranlæg, trykfilter, enkelt filtrering	m ³ /h	25	Indtast det lukkede enkeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time et for trykfilteranlægget, som selskabet ejer
Filteranlæg, trykfilter, dobbelt filtrering	m ³ /h	25	Indtast det lukkede dobbeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time et for trykfilteranlægget, som selskabet ejer
Rentvandsbeholder insitu støbt	m ³	50	Indtast rentvandsbeholder volumen i m ³ et for beholderen eller beholderne hvis der er flere beholdere, som selskabet ejer
Rentvandsbeholder element	m ³	50	Indtast rentvandsbeholder volumen i m ³ et for beholderen eller beholderne hvis der er flere beholdere, som selskabet ejer
Udpumpningsanlæg, rentvandspumper på vandværk	m ³ /h	25	Indtast udpumpningsanlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Udpumpningsanlæg, frekvens omformer	kW	25	Indtast frekvensomformernes samlede antal kW, som selskabet ejer
Udpumpningsanlæg, Hydrofor	liter	25	Indtast hydroforens volumen i liter, som selskabet ejer
Skyllevand-/slamhånderingsanlæg - lukkede betonbeholdere	m ³	50	Indtast det lukkede skyllevandsbassins volumen i m ³ , som selskabet ejer
Skyllevand-/slamhånderingsanlæg - åbne med faste sider/bund	m ³	50	Indtast det åbne skyllevandsbassins volumen i m ³ (med faste sider/bund), som selskabet ejer
Skyllevand-/slamhånderingsanlæg - jordbassiner	m ³	50	Indtast det åbne skyllevandsbassins volumen i m ³ (Jordbassin), som selskabet ejer
Skyllevandsbehandling, inkl. UV-filer mv., Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast returskyllevandsfilteranlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Skyllevandsbehandling, inkl. UV-filer mv., SRO	m ³ /h	10	Indtast returskyllevandsfilteranlæggets kapacitet i m ³ /time (SRO), som selskabet ejer
Nødstrømsanlæg på vandværk	kW	25	Indtast nødstrømsanlæggets kapacitet i kW, som selskabet ejer
Elanlæg og SRO-anlæg - vandværk, Elanlæg	m ³ /h	25	Indtast vandværkets kapacitet i m ³ /time for eltavle, som selskabet ejer
Beluftningsanlæg, iltningstrappe, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftningsanlæg, iltningstrappe, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer

3.5 Produktionsanlæg – Bygninger

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Bygninger.

OBS! Bygninger, der lejes, skal indberettes på lige fod med bygninger, der ejes.

Figur 3.5 Bygninger

Bygninger	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Etagereale vandbehandlingsbygning	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte vandbehandlingsbygninger i m ²
Etagereale kontor og mandskabsfaciliteter	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte kontorer og mandskabsbygninger i m ²
Værksted	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte værkstedsbygninger i m ²
Lager	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte lagerbygninger i m ²
Garage og rørlager	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte garager og rørlagre i m ²
Bygning for trykforøgere	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte trykforøgerbygninger i m ²
Laboratorium (bygning, inkl. inventar+udstyr), konstruktioner	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte laboratoriebygninger i m ²
Laboratorium (bygning, inkl. inventar+udstyr), Mek./EL	m ²	10	Indtast det samlede etageareal for de enkelte laboratoriebygninger i m ²

3.6 Produktionsanlæg – Andre

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Andre produktionsanlæg.

Figur 3.6 Andre

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Sikring (terror, hærværk), Mek./EL	stk.	25	Indtast antal anlæg for det "simple" overvågningssystem (Mek og EI)
Sikring (terror, hærværk), SRO	stk.	10	Indtast antal anlæg for det "simple" overvågningssystem (SRO)
Sikring, mindre avanceret (hegne, porte), Mek./EL	stk.	25	Indtast antal anlæg for det mindre avancerede overvågningssystem (Mek og EI)
Sikring, mindre avanceret (hegne, porte), SRO	stk.	10	Indtast antal anlæg for det mindre avancerede overvågningssystem (SRO)
Sikring, avanceret (hegne, porte og overvågningssystemer), Mek./EL	stk.	25	Indtast antal anlæg for det avancerede overvågningssystem (Mek og EI)
Sikring, avanceret (hegne, porte og overvågningssystemer), SRO	stk.	10	Indtast antal anlæg for det avancerede overvågningssystem (SRO)

3.7 Distributionsanlæg – Ledningsnet efter zonekategori

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Ledningsnet. Ledningsnettet er i indberetningsskemaet inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definition af zonekategorier – se afsnit 2.4 og tabel 2.12.

OBS! Ledninger, som ikke længere benyttes, skal ikke medtages.

Figur 3.7 Ledningsnet

Ledningsnet	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ledningsnet $\leq \varnothing 50$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger op til 50 mm, som selskabet ejer
$\varnothing 50$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 110$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 50 og 110 mm, som selskabet ejer
$\varnothing 110$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 250$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 110 og 250 mm, som selskabet ejer
$\varnothing 250$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 500$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 250 og 500 mm, som selskabet ejer
Ledningsnet > $\varnothing 500$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger større end 500, som selskabet ejer
Støbejernsledninger $\leq \varnothing 50$ mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger op til 50 mm, som selskabet ejer
Støbejernsledninger $\varnothing 50$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 110$ mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 50 og 110 mm, som selskabet ejer
Støbejernsledninger $\varnothing 110$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 250$ mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 110 og 250 mm, som selskabet ejer
Støbejernsledninger $\varnothing 250$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 500$ mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 250 og 500 mm, som selskabet ejer
Støbejernsledninger Ledningsnet > $\varnothing 500$ mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger større end 500 mm, som selskabet ejer
Eternitledninger $\leq \varnothing 50$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger op til 50 mm, som selskabet ejer
Eternitledninger $\varnothing 50$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 110$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 50 og 110 mm, som selskabet ejer
Eternitledninger $\varnothing 110$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 250$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 110 og 250 mm, som selskabet ejer
Eternitledninger $\varnothing 250$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 500$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 250 og 500 mm, som selskabet ejer
Eternitledninger Ledningsnet > $\varnothing 500$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger større end 500 mm, som selskabet ejer
Skelbrønd, Konstruktioner	stk.	50	ZONE - indtast antal skelbrønde, som selskabet ejer (ved skelbrønd/inspektionsbrønd skal forstås en brønd, som vandforsyninger ejer. Dette kan fx være en målerbrønd eller distriktsbrønd som bruges til at søge efter lækage.)
Skelbrønd, Mek./EL	stk.	15	ZONE - indtast antal skelbrønde, som selskabet ejer
Inspektionsbrønd, Konstruktioner	stk.	50	ZONE - indtast antal inspektionsbrønde, som selskabet ejer
Inspektionsbrønd, Mek./EL	stk.	15	ZONE - indtast antal inspektionsbrønde, som selskabet ejer
Stik på ledningsnet, Konstruktioner	stk.	75	ZONE - indtast antal stik, som selskabet ejer (indeholder stikbrønd og eventuelt lidt tilhørende ledning)
Stik på ledningsnet, Mek./EL	stk.	75	ZONE - indtast antal stik, som selskabet ejer (indeholder målere og ventiler, hvis forsyningen har disse)

3.8 Distributionsanlæg – Ventiler

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Ventiler.

Figur 3.8 Ventiler

Ventiler	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ventiler på ledningsnet \leq \varnothing 50 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler \leq \varnothing 50 mm, som selskabet ejer
Ventiler på \varnothing 50mm < Ledningsnet \leq \varnothing 110 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler \varnothing 50 mm < ledningsnet \leq \varnothing 110 mm, som selskabet ejer
Ventiler på \varnothing 110 mm < Ledningsnet \leq \varnothing 250 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler \varnothing 110 mm < ledningsnet \leq \varnothing 250 mm, som selskabet ejer
Ventiler på \varnothing 250 mm < Ledningsnet \leq \varnothing 500mm	stk.	75	Indtast antal ventiler \varnothing 250 mm < ledningsnet \leq \varnothing 500 mm, som selskabet ejer
Ventiler på ledningsnet > \varnothing 500 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler på ledningsnet > \varnothing 500 mm, som selskabet ejer

3.9 Distributionsanlæg – Pumpestationer, bygværker og bassiner

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Pumpestationer, bygværker og bassiner.

Figur 3.9 Pumpestationer, bygværker og bassiner

Pumpestationer, bygværker og bassiner	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Pumpestation (inkl. evt. hydrofor)/trykforøger, Konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast ydelsen på pumpestation m ³ /time, som selskabet ejer
Pumpestation (inkl. evt. hydrofor)/trykforøger, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast ydelsen på pumpestation m ³ /time, som selskabet ejer
Pumpestation (inkl. evt. hydrofor)/trykforøger, SRO	m ³ /h	10	Indtast ydelsen på pumpestation m ³ /time, som selskabet ejer
Beholderanlæg - højdebeholder	m ³	50	Indtast størrelsen af vandtårn m ³ , som selskabet ejer
Beholderanlæg - vandtårn	m ³	50	Indtast størrelsen af højdebeholder m ³ , som selskabet ejer

3.10 Distributionsanlæg – Andre

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Andre distributionsanlæg.

Figur 3.10 Andre

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Afregningsmålere, mekaniske,	stk.	8	Indtast antal afregningsmålere, som selskabet ejer (afregningsmålere skal registreres både under afregningsmåler samt mek/el for stik)
Afregningsmålere, elektroniske ≤ Ø 110mm (Qn 10)	stk.	10	Indtast antal elektroniske afregningsmålere ≤ Ø 110mm, som selskabet ejer
Afregningsmålere, elektroniske > Ø 110 mm	stk.	10	Indtast antal elektroniske afregningsmålere > Ø 110mm, som selskabet ejer
SRO-brønd/kvarterbrønd/sektionsbrønd, Konstruktioner	stk.	50	Indtast antal sektionsbrønde, som selskabet ejer
SRO-brønd/kvarterbrønd/sektionsbrønd, Mek./EL	stk.	15	Indtast antal sektionsbrønde, som selskabet ejer
SRO-brønd/kvarterbrønd/sektionsbrønd, SRO	stk.	10	Indtast antal sektionsbrønde, hvis der er SRO-anlæg, som selskabet ejer

3.11 Fællesfunktionsanlæg – Andre

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Andre fællesfunktionsanlæg.

OBS! Køretøjer, der leases, skal indberettes på lige fod med køretøjer, der ejes.

Figur 3.10 Andre

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Køretøjer, personbil	stk.	5	Indtast antal personbiler, som selskabet ejer
Køretøjer, små lastvogne (< 3.500 kg.)	stk.	5	Indtast antal små lastvogne (< 3.500 kg.), som selskabet ejer
Køretøjer, store lastvogne (> 3.500 kg.)	stk.	5	Indtast antal store lastvogne (> 3.500 kg.), som selskabet ejer
Køretøjer, entreprenørmaskiner	stk.	5	Indtast antal entreprenørmaskiner, som selskabet ejer

3.12 Øvrige aktiver

I forhold til forrige års indberetning har vi lavet en ny fane, der hedder "Øvrige aktiver". I denne fane har vi for hvert selskab opgjort alle de aktiver, som I har indberettet til investeringsregnskabet fra 2010-2016, og som af den ene eller den anden grund er kategoriseret som "Øvrige aktiver". Derudover er det opgjort, hvis I har øvrige aktiver i jeres POLKA. Bemærk, at det udelukkende er aktiver, der ikke er færdigafskrevne, der fremgår af listen.

Formålet med dette er at finde ud af, hvorvidt I kan indplacere disse aktiver i CAPEX-indberetningen. Hvis et aktiv ikke kan indplaceres i CAPEX-arket, vil vi tage hensyn til det i benchmarkingen.

I skal derfor gennemgå fanen "Øvrige aktiver" og fjerne markeringen ud for et givent aktiv, såfremt det **ikke** kan indplaceres i CAPEX-arket. Som udgangspunkt er alle øvrige aktiver markeret til at være indplaceret i CAPEX-arket. Se eksempel nedenfor.

I årets indberetning til de økonomiske rammer skal alle selskaber indberette deres investeringer i 2017. Hvis I har lavet en investering i 2017, som ikke kan indplaceres i CAPEX-arket, kan I angive dette nederst i fanen under overskriften "Nye øvrige aktiver". Bemærk, at hvis I angiver et aktiv her, skal det stadig indberettes til investeringsregnskabet i indberetningen til de økonomiske rammer for 2019-2020.

Figur 3.11 Øvrige aktiver

Øvrige Aktiver					
Beskrivelse	År	Standard levetid	Anskaffelsespris	Aktivet er indberettet	Bemærkninger
Øvig Aktiv 1		2010	75	10000000	<input checked="" type="checkbox"/>
Øvig Aktiv 2		2011	50	500000	<input checked="" type="checkbox"/>
Øvig Aktiv 3		2010	50	15500000	<input checked="" type="checkbox"/>

Øvrige Aktiver fra POLKA					
Beskrivelse	Restlevetid	Afskrivningshorizont	Standard værdi	Aktivet er Indberettet	Bemærkninger
Øvig Aktiv fra POLKA 1		39	2049	20000000	<input checked="" type="checkbox"/>

Nye Øvrige Aktiver					
Beskrivelse	År	Standard levetid	Anskaffelsespris		Bemærkninger

Kapitel 4

Indberetning af investeringer og faktiske driftsomkostninger

I lighed med tidligere år skal I indberette et investeringsregnskab samt jeres faktiske driftsomkostninger (FADO) til brug for benchmarkingen. Indberetning af investeringsregnskab og faktiske driftsomkostninger foregår i VandData i indberetningsblanketten til de økonomiske rammer.

4.1 Investeringsregnskab

Vi definerer en investering som:

- » En omkostning til anskaffelse af et nyt anlægsaktiv
- » En væsentlig omkostning, der forlænger restlevetiden for et eksisterende anlægsaktiv
- » En væsentlig omkostning, der tilfører anlægsaktivet væsentlige nye eller forbedrede egenskaber.

Når én af ovenstående punkter er opfyldt, er der tale om en investering. Almindelige renoverings- og vedligeholdelsesomkostninger anses *ikke* som investeringer, men regnes i stedet som driftsomkostninger.

Et anlægsaktiv kendetegnes ved at være bestemt til jeres *vedvarende eje eller brug* og ved at have en levetid på minimum ét år. Anlægsaktivet skal være til brug for jeres produktion, distribution eller administration.

I VandData under indberetningen til de økonomiske rammer fane I skal der indberettes investeringer, der er afsluttet og ibrugtaget i 2017, men som **ikke** er en del af de investeringer, der var igangsat inden 1. marts 2016. Investeringer igangsat inden 1. marts 2016 indberettes øverst i fane I. En investering skal således kun indberettes én gang.

Anlæg, der indgår i investeringsregnskabet, skal seneste være idriftsat den 31. december 2017. Investeringsregnskabet skal stemme til kolonner med idriftsatte anlæg i en eventuel anlægsnote i jeres årsregnskab.

I fane I vil der være en drop down-liste, hvorfra I skal vælge den rette investeringskategori for hvert enkelt aktiv, og angive anlæggets anskaffelsespris.

I lighed med tidligere år er der ved indberetningen af gennemførte investeringer mulighed for at indberette aktiver, som I vurderer ikke umiddelbart er omfattet af pris- og levetidskataloget. Disse aktiver betegnes *øvrige aktiver*. Hvis I indberetter *øvrige aktiver*, skal I samtidig angive aktivets anskaffelsespris samt anføre jeres skøn over aktivets levetid. Investeringer indberettet som *øvrige aktiver* skal vedlægges en kort beskrivelse af aktivet samt redegørelse for den anslåede levetid. Baseret på de modtagne oplysninger om anlægsinvesteringen fastsætter vi en standardlevetid for det konkrete *øvrige aktiv*.

4.2 Faktiske driftsomkostninger

I VandData under indeberetningen til de økonomiske rammer fane L fremgår de oplysninger, som danner grundlag for beregning af jeres faktiske driftsomkostninger (FADO). Der skal ikke indberettes noget nyt her, da alle oplysningerne til brug for beregningen af FADO allerede fremgår af jeres øvrige indberetning.

Linjerne i fane L fremkommer som følger:

- » Omkostninger ifølge revideret årsregnskab ekskl. tab på debitorer og af- og nedskrivninger. Beløbet overføres automatisk fra fane A og C
- » Årets ikke-påvirkelige omkostninger. Beløbet overføres automatisk fra fane B
- » Årets regulering af regnskabsmæssigt hensatte forpligtelser. Beløbet overføres automatisk fra fane E
- » Driftsomkostninger fra tilknyttede aktiviteter. Beløbet overføres automatisk fra fane C

Når I har udfyldt de relevante faner i VandData, vil der nederst i fane L være udregnet en FADO for jeres selskab.

Kapitel 5

Vejledning til ansøgning om særlige forhold

I kan fortsat ansøge om særlige forhold i forbindelse med indberetningen til benchmarking. Kriterierne for at få godkendt et særligt forhold er de samme som tidligere år.

Bemærk om tidligere godkendte særlige forhold

Selvom I har fået godkendt et forhold som særligt i et tidligere prisloft eller økonomisk ramme, er det vigtigt at ansøge om det samme forhold igen i år. I kan dog nøjes med at navngive det særlige forhold, angive meromkostningerne og indsende dokumentation for meromkostningerne. I skal altså ikke redegøre for rammebetingelsen og særligheden af forholdet.

Hvis der er tale om det samme særlige forhold som tidligere, bedes I angive dette i indberetningen.

Se desuden afsnit 4.6 angående tidligere godkendte særlige forhold.

Indberetningsfristen for at få et særligt forhold med i de økonomiske rammer for 2019-2020 er den 15. april 2018 og skal ske i indberetningsblanketten i VandData under fanen "Særlige forhold".

5.1 Hvad er et særligt forhold?

Et særligt forhold er, når en ekstra aktivitet medfører en omkostning, der er særlig for et vandselskab og har økonomisk betydning for selskabet. For at et forhold kan godkendes som særligt skal fire formelle krav være opfyldt, som beskrives nærmere i afsnit 5.2.

Bemærk, at en ekstra aktivitet blandt andet kan være en speciel aktivitet I udfører, en aktivitet som I udfører i større grad end normalt eller at nogle af jeres aktiver har markant forringet levetid og derfor skal udskiftes tidligere end normalt.

5.2 Formelle krav til godkendelse af et særligt forhold

Hvornår er et forhold særligt?

For at I kan få godkendt et særligt forhold, tager vi udgangspunkt i, hvorvidt forholdet lever op til alle fire følgende krav.

1. **Rammebetingelse:** I er nødsaget til/pålagt at udføre en ekstra aktivitet. Rammebetingelsen kan være usædvanlige geologiske forhold eller påbud fra statslige eller kommunale myndigheder.
2. **Særlighed:** Den ekstra aktivitet skal være usædvanlig. Det betyder, at den ekstra aktivitet ikke allerede indgår direkte eller indirekte i benchmarkingmodellen.
3. **Væsentlighed:** De samlede meromkostninger, som følger af rammebetingelsen og den ekstra aktivitet, skal være væsentlige. Konkret betyder væsentlighedskriteriet, at summen af de ansøgte særlige forhold (meromkostningerne) skal have betydning for jeres økonomiske ram-

me. Væsentlighedskriteriet beror på en konkret vurdering for hvert selskab. Det vil sige, at hvis summen af de ansøgte særlige forhold ikke har betydning for størrelsen af det individuelle effektiviseringskrav, bliver ansøgningen nødvendigvis ikke medtaget i de økonomiske rammer.

4. **Dokumentation:** I skal indsende dokumentation for - eller godtgøre - meromkostningerne til den ekstra aktivitet. I skal desuden beskrive og indsende dokumentation for rammebetingelsen og den ekstra aktivitet. For omkostninger til nye eller særlige aktiver skal I dokumentere værdien af aktiverne samt levetiden. Vi træffer derefter afgørelse om levetiden som en del af selve afgørelsen.

Det er som udgangspunkt ikke et særligt forhold, hvis aktiver fra POLKA-kataloget reelt har en anden levetid end den, der fremgår af POLKA-kataloget. En ændring i levetiden for et aktiv i POLKA-kataloget forudsætter, at aktivet lever op til kriterierne for særlige forhold.

5.3 Hvordan ansøges om særlige forhold for drifts- og anlægsomkostninger?

I skal først vurdere, om kriterierne i afsnit 4.2 er opfyldt. Hvis de er det, kan I ansøge om særlige forhold.

Benchmarkingmodellen er opdelt i costdrivere til driftsomkostninger og aktiver til anlægsomkostninger. I ansøgningen er det derfor vigtigt at angive, om I ansøger om særlige forhold til driftsomkostninger eller til anlægsomkostninger.

Driftsomkostninger:

Ansøgning om særlige forhold til driftsomkostninger foregår på samme måde som i de tidligere prislofter og økonomiske rammer. I skal beskrive og dokumentere rammebetingelsen, den ekstra aktivitet og meromkostningerne. I forbindelse med ansøgning om et særligt forhold til driftsomkostningerne i de økonomiske rammer for 2019-2020 skal meromkostningerne være afholdt i 2017.

Anlægsomkostninger:

Ansøgning om særlige forhold til anlægsomkostninger foregår næsten på samme måde som for driftsomkostninger. I skal beskrive og dokumentere rammebetingelsen, den ekstra aktivitet og det særlige aktiv samt værdien af det særlige aktiv, som ikke er omfattet af benchmarkingmodellen. I forbindelse med ansøgning om et særligt forhold til anlægsomkostningerne i de økonomiske rammer for 2019-2020 skal aktivet været taget i drift senest i 2017.

- » **Rammebetingelse for aktiver:** I skal beskrive og redegøre for, hvordan en rammebetingelse medfører, at I er nødsaget til/pålagt at udføre en ekstra aktivitet, som kræver en investering i et ekstra og/eller særligt aktiv.
- » **Særlighed for aktiver:** I skal beskrive og redegøre for det særlige ved aktivet. Hvorvidt det særlige aktiv indgår i TOTEX-benchmarkingmodellen kan vurderes ved at kigge på CAPEX-indberetningen (Excel-indberetningsfilen). Her kan I se, hvilke aktiver der direkte indgår i TOTEX-benchmarkingmodellen. Såfremt jeres aktiv ikke indgår her, kan det være et særligt aktiv for jer.
- » **Dokumentation for værdi og levetid:** I skal indsende dokumentation for værdien af aktivet samt for dets levetid. Dokumentation for levetiden kan fx være udskrift fra rådgivende ingeniør, der udtaler sig om levetiden. Levetiden er den periode, hvori aktivet kan opretholde en normal funktion/effekt af aktivet.

5.4 Hvordan dokumenteres rammebetingelsen og meromkostningerne?

For driftsomkostninger skal I angive og dokumentere de konkrete meromkostninger til driften, som rammebetingelsen medfører. Dokumentation kan være i form af de senest tilgængelige faktiske regnskabsoplysninger. Driftsomkostningerne kan opgøres ved at fremsende faktura med en samlet opgørelse eller ved at sandsynliggøre omkostningerne på anden vis. Det er vigtigt, at opgørelsen er detaljeret og samtidigt gennemskuelig. I nogle situationer vil det i praksis være svært at dokumentere meromkostningerne. I disse tilfælde vil det være tilstrækkeligt, at meromkostningerne godtgøres med et velargumenteret skøn. Rammebetingelsen skal dokumenteres fx i form af udskrift af påbud fra myndighed eller bevis for særlige geologiske forhold i forsyningsområdet.

For anlægsomkostninger skal I angive og dokumentere værdien af det konkrete aktiv, som rammebetingelsen medfører. Værdien af aktivet kan dokumenteres ved at fremsende faktura på aktivet. Hvis faktura ikke kan fremskaffes, kan der henvises til udskrift fra en prisdatabase. Hvis I i et tidligere prisloft har fået et investeringstillæg for aktivet, kan der også henvises til det. Yderligere skal I dokumentere levetiden for det konkrete aktiv. Dokumentation for levetiden kan fx være udskrift fra rådgivende ingeniør, der udtaler sig om levetiden. Levetiden er den periode, hvori aktivet kan opretholde en normal funktion/effekt af aktivet. Rammebetingelsen skal dokumenteres fx i form af udskrift af påbud fra myndighed eller bevis for usædvanlige geologiske forhold i forsyningsområdet.

5.5 Særligt om udskiftning af aktiver før tid grundet infrastrukturlægning

Hvis I mellem 2010 og 2017 har været nødsaget til at udskifte aktiver før tid fx på grund af infrastrukturlægninger, er det vigtigt, at I gør os opmærksom herpå i en ansøgning om særlige forhold.

Nogle selskaber kan være nødsaget til at udskifte aktiver før tid, fx på grund af infrastrukturprojekter som fx motorveje eller jernbaner. Selskaber, som er ramt af infrastrukturlægninger af deres aktiver, kan være nødsaget til at udskifte berørte aktiver, inden aktiverne er fuldt afskrevet.

Hvis I har udskiftet aktiver, før de er fuldt afskrevet på grund af infrastrukturprojekter, kan I have højere investeringsomkostninger end dem, der er indeholdt i TOTEX-benchmarkingmodellen. Modellen tager højde for afskrivningerne til de aktiver, I ejede eller lejede i 2017. Hvis I fortsat betaler afskrivninger for aktiver, som er taget ud af brug på grund af infrastrukturlægninger, bliver der ikke taget højde for disse afskrivninger i modellen.

I ansøgningen skal I derfor redegøre og dokumentere følgende:

- » Antal aktiver, som er taget ud af brug i forbindelse med infrastrukturlægninger - opdelt efter kategori i henhold til CAPEX-indberetningen
- » Anlægsår for aktiver, der er taget ud af brug i forbindelse med infrastrukturlægninger. For eksempel hvis et aktiv er anlagt i 1990 og taget ud af brug før tid i 2016, skal året 1990 angives.
- » Dokumentation for infrastrukturprojektet

5.6 Betydning for tidligere godkendte og afviste særlige forhold

Tidligere godkendte særlige forhold

Tidligere godkendte særlige forhold bliver ikke automatisk godkendt i de økonomiske rammer for 2019-2020. Det skyldes revisionen af OPEX-benchmarkingmodellen. Den reviderede model tager muligvis højde for nogle af de særlige forhold, som tidligere er blevet godkendt.

Tidligere afviste særlige forhold

Under særlige omstændigheder kan tidligere afviste særlige forhold blive godkendt som et særligt forhold i de økonomiske rammer for 2019-2020. Hvis for eksempel rammebetingelsen vedrørende et særligt forhold har ændret sig, kan et tidligere afvist særligt forhold blive godkendt.

5.7 Eksempler på særlige forhold

I nedenstående kan I se et eksempel på særlige forhold for både driftsomkostninger og investeringsomkostninger.

Eksempel på et særligt forhold for driftsomkostninger

Et drikkevandsforsyningsselskab har forholdsvist lange råvandsledninger fra kildepladserne til vandværket. På grund af de geologiske forhold er selskabet nødsaget til at have mange boringer med en lav kapacitet, hvilket medfører lange råvandsledninger.

Råvandsledningerne er længere end for det gennemsnitlige drikkevandsforsyningsselskab, og selskabet i eksemplet har derfor – alt andet lige – højere driftsomkostninger i forhold til selskaber, der ikke er nødsaget til at have så lange råvandsledninger. Der er derfor tale om et særligt forhold som følge af de geologiske rammebetingelser for selskabet.

Bemærk, at det *ikke* er råvandsledningerne, altså den aktivitet selskabet udfører, der udgør det særlige forhold. Derimod, er det selve rammebetingelsen, som nødvendiggør lange råvandsledninger, der udgør det særlige forhold.

Det er derfor vigtigt, at I beskriver de geologiske forhold og nødvendigheden af for eksempel at have lange råvandsledninger, når I søger om at få et særligt forhold.

EKSEMPEL: Særligt forhold for driftsomkostninger**Beskrivelse af rammebetingelsen og særlige ekstra aktiviteter**

Selskabet er grundet geologiske forhold nødsaget til at transportere råvand over lange afstande fra kildepladserne til vandværket. De geologiske forhold udgøres af ringe kvalitet af grundvandet, som nødvendiggør mange spredte borer, hvilket fører til lange råvandsledninger.

Redegørelse og dokumentation for meromkostninger

Dokumentation for meromkostninger skal være fra det senest tilgængelige regnskabsår. Selskabet har opgjort meromkostninger, som følger af de geologiske rammebetingelser nedenfor. Meromkostningerne kan for eksempel opgøres ved først at fremlægge dokumentation for de samlede driftsomkostninger til råvandsledningerne.

Det er dog normalt for et selskab at have råvandsledninger. Selskabet skal derfor også fratække de driftsomkostninger, som selskabet ville have haft til en normal længde af råvandsledninger, hvis selskabet ikke var underlagt de særlige geografiske forhold.

Selskabet har dokumenteret de samlede driftsomkostninger til råvandsledninger i et regneark, hvor der henvises til bilag for hvert enkelt beløb. Opgørelsen ses nedenfor.

Driftsomkostninger til lange råvandsledninger:

» Arbejdskraft	60.000 kr.
» Elektricitet	25.000 kr.
» Materialer	40.000 kr.
» Total	<u>125.000 kr.</u>

Driftsomkostninger til normale råvandsledninger:

» Arbejdskraft	4.400 kr.
» Elektricitet	1.000 kr.
» Materialer	1.600 kr.
» Total	<u>5.000 kr.</u>

Meromkostninger ved lange råvandsledninger 120.000 kr.

Ud fra ovenstående oplysninger kan vi vurdere, hvorvidt forholdet er særligt, samt hvordan der skal tages hensyn til selskabets særlige forhold.

OBS! Vedrørende redegørelse og dokumentation af meromkostningerne

I eksemplet skal selskabet redegøre for meromkostningerne ved at opgøre driftsomkostninger til de lange råvandsledninger og dernæst fratække de driftsomkostninger, som selskabet vurderer, at en *normal* længde af råvandsledninger ville være forbundet med. Denne sum udgør umiddelbart selskabets meromkostninger som følge af de geologiske rammebetingelser. Hvis selskabet har *besparelser* på driften på grund af de geologiske forhold, skal der ligeledes korrigeres for dette beløb i opgørelsen af driftsomkostningerne til de lange råvandsledninger. Meromkostninger er dermed et udtryk for de samlede ekstraomkostninger, I har som følge af rammebetingelsen.

Selve dokumentationen kan tage udgangspunkt i et regnskab, hvor de relevante poster er fremhævet, eller i fakturaer på omkostningerne. I kan eksempelvis indsende et regneark med angivelser af omkostningerne, hvor der henvises til vedlagte bilag for hver post.

Vær opmærksom på, at lange råvandsledninger ikke kan være et særligt forhold for anlægsomkostningerne. Det skyldes, at længden af selskabets råvandsledninger skal indtastes i CAPEX-indberetningen. Benchmarkingmodellen tager derfor højde for anlægsomkostningerne forbundet med råvandsledninger.

Eksempel på et særligt forhold for anlægsomkostninger

Et vandforsyningselskab har en særligt ringe kvalitet af grundvandet, hvilket betyder, at selskabet er nødsaget til at investere i et ozonanlæg på sit vandværk for at kunne levere drikkevand af nødvendig kvalitet.

- » **Rammebetingelsen** består i, at grundvandet har en særligt ringe kvalitet, som kræver ekstra behandling, før det kan sendes ud til forbrugerne. Selskabet har yderligere ikke mulighed for at anskaffe vand andre steder fra.
- » **Særlighed** er opfyldt, da ozonanlæg til behandling af drikkevand ikke fremgår af CAPEX-indberetningen. Benchmarkingmodellen tager derfor ikke højde for anlægsomkostningen til ozonanlægget.

EKSEMPEL: Særligt forhold for anlægsomkostninger

Beskrivelse af rammebetingelsen og særligt ekstra aktiv

Selskabet er på grund af grundvand af dårlig kvalitet nødsaget til at have installeret et ozonanlæg på vandværket for at kunne levere drikkevand af acceptabel kvalitet. Ozonanlæg fremgår ikke af CAPEX-indberetningen. TOTEX-benchmarkingmodellen tager dermed ikke højde for aktivet, som selskabet er nødsaget til at have grundet rammebetingelsen.

Redegørelse og dokumentation for meromkostninger

Selskabet har dokumenteret værdien af ozonanlægget og levetid for anlægget med henvisning til dokumentation. Opgørelsen ses nedenfor.

Investeringsomkostninger til ozonanlæg:

» Værdi af ozonanlæg	1.000.000 kr.
» Levetid for ozonanlæg	25 år
Afskrivninger på ozonanlæg	<u>40.000 kr.</u>

Dokumentation for værdi og levetid

Værdien af aktivet kan dokumenteres ved at fremsende faktura på aktivet. Hvis faktura ikke kan fremskaffes, kan der henvises til udskrift fra en prisdatabase. Hvis selskabet i et tidligere prisloft har fået et investeringstillæg for aktivet, kan der også henvises til det.

Ud fra ovenstående oplysninger kan vi vurdere, hvorvidt forholdet er særligt, samt hvordan der skal tages hensyn til selskabets særlige forhold.